

ÅRSMELDING 2023

Trøndelag Senterparti

Innhold

1	Tillitsvalgte.....	5
2	Fylkesårsmøtet 2023.....	6
3	Fylkesstyrets arbeid.....	7
3.1	Styremøter.....	7
3.2	Politiske saker.....	7
3.3	Distriktvise arbeidslag.....	7
3.4	Besøk og reiserunder.....	7
3.5	Kurs og samlinger.....	7
3.6	Politiske arbeidsgrupper.....	8
3.7	Landsmøte 2023.....	8
4	Lokallag.....	8
4.1	Medlemstall i lokallaga.....	9
5	Senterpartiets studieforbund i Trøndelag.....	10
6	Ordførerforum.....	10
7	Senterungdommen.....	11
7.1	Tillitsvalgte.....	11
7.2	Sentralt tillitsvalgte.....	11
7.3	Aktivitet i fylkeslaget.....	11
7.4	media.....	12
7.5	Medlemsverving og lokallag.....	12
7.6	Aktive lokallag i 2023.....	12
7.7	Ansatte og samarbeid med fylkeskontoret.....	12
8	Fylkestingsgruppas virksomhet.....	12
8.1	Samarbeidsavtale for perioden 2023 – 2027.....	12
8.2	Gruppestyre og sekretariat.....	13
8.3	Aktiviteten i fylkestinget, fylkesutvalget og hovedutvalgene.....	13
8.4	Aktuelle politiske saker, interpellasjoner m.m.....	13
8.5	Samarbeid over grensa.....	14
8.6	Godtgjørelser for verv i fylkeskommunen og gruppa. Fylkestingsgruppas økonomi.....	14
8.7	Medlemmer i fylkesutvalget, kontrollutvalget og hovedutvalgene.....	14
8.8	Bedriftsbesøk, befaringer mv.....	15
8.9	Trønder i Lag.....	16
8.10	Utspill i media.....	16
9	Valg 2023.....	16
9.1	Organisering.....	16
9.2	Oppfølging av kommunelaga, Sp 2023.....	16
9.1	Skolering og samlinger.....	17
9.2	Materiell.....	17

9.3	Reklame og annonsering.....	18
9.4	Sosiale medier	18
9.5	Skolevalgene	18
9.6	Valgresultater.....	18
9.7	Samarbeidskonstellasjonene i kommunene.....	21
9.8	Evalueringsutvalg.....	21
10	Økonomi og administrasjon	22
10.1	Økonomi.....	22
10.2	Ansatte	22
10.3	Lokaler.....	22
11	Vedlegg	23
11.1	Trygg styring i usikre tider	23
11.2	Nasjonal kontroll over våre energiresurser	23
11.3	En distriktspolitikk for å sikre kompetanse og rekruttering.....	24
11.4	Nye helseutfordringer krever nye spørsmål og svar	25
11.5	Kvalitetssikring av barnevernet.....	26
11.6	Fosen-dommen må følges opp raskt.....	26

1 Tillitsvalgte

Fylkesstyret har i arbeidsåret bestått av:

Leder:	Ole Herman Sveian	Malvik
1. nestleder:	Hege Nordheim-Viken	Høylandet
2. nestleder:	Marte Halvorsen	Heim
Studieleder:	Nils Forren	Heim
Styremedlemmer:	Lillian Bergli	Lierne
	Marte Løvik	Trondheim
	Geir Arild Espnes	Oppdal
	Kari Anita Furunes	Meråker
	Wenche S. Vuttudal	Orkland
	Asbjørn Brustad	Levanger
	Hallgeir Grøntvedt	Ørland
	Hege Kristin K. Saugen	Overhalla
1. varamedlem (møter fast):	Knut Arne Strømøy	Frøya

Medlemmer som møter i kraft av sine verv:

Gruppeleder i fylkestingsgruppa:	Steinar Aspli	Nærøysund (til 18.10.23)
Stortingsrepresentanter:	Marit Arnstad	Stjørdal
	Heidi Greni	Holtålen
	Per Olav Tyldum	Overhalla
	Maren Grøthe	Melhus (til 4.8.2023)
	Ola Borten Moe	Trondheim (fra 4.8.2023)
Leder i Senterungdommen:	Sigurd Ramdal	Indre Fosen

Varamedlemmer:

2. vara	Irene Hammer	Trondheim
3. vara	Karl Bernhard Hoel	Verdal
4. vara	Kari Åker	Indre Fosen
5. vara	Erik Bjørgum	Stjørdal
6. vara	Erlend Fiskum	Grong
7. vara	Emilie Ryen Løkken	Steinkjer

Fylkesvaraordfører fram til 18.10.23 og fra 18.10.23 fylkesordfører, fylkeslagets medlemmer i sentralstyret og leder i ordførerforum innkalles som observatører til fylkesstyret.

Arbeidsutvalget (AU) består av leder, nestlederne, studieleder og gruppeleder i fylkestingsgruppa. I 2023 har også leder i ordførerforum deltatt som observatør i AU, som en prøveordning.

Marit Arnstad er stortingsrepresentant og sitter i utenriks- og forsvarskomiteen. Marit Arnstad er parlamentarisk leder for Senterpartiets stortingsgruppe. Parlamentarisk leder sitter også i sentralstyret.

Maren Grøthe var fast møtende vara for Ola Borten Moe til 4.8.23 og var medlem i utdannings- og forskningskomiteen.

Ola Borten Moe er stortingsrepresentant fra 4.8.23 og sitter i utenriks- og forsvarskomiteen.

Heidi Greni er stortingsrepresentant og er medlem av kommunal- og forvaltningskomiteen. Per Olav Tyldum er stortingsrepresentant og er medlem i næringskomiteen.

Bjørn Arild Gram er forsvarsminister.

Ola Borten Moe var forsknings- og høyere utdanningsminister til 4.8.2023

Ola Borten Moe var 1. nestleder i sentralstyret til 21.7.2023.

Hege Nordheim-Viken var 6. vararepresentant til sentralstyret til 18.3.2023.

Ida Stuberg er sentralstyremedlem fra 18.3.2023

Siv Sætran er politisk rådgiver i Landbruks- og matdepartementet.

Emilie Kirkeby-Garstad er politisk rådgiver i Finansdepartementet.
Maren Grøthe er politisk rådgiver i Barne- og familiedepartementet fra 20.11.2023

Ole Herman Sveian og Hege Nordheim-Viken er medlemmer av landsstyret.

Nils Forren (Heim) var sentralstyremedlem til landsmøtet i november 2023, han er nå politisk nesteleder i Senterungdommen. Karen elverum er sentralstyremedlem i Senterungdommen

Ole Herman Sveian var leder i KS Trøndelag til 23.11.23. Borgny Grande, Jorid Oliv Jagtøyen, Steinar Aspli og Bjørnar Buhaug var styremedlemmer i KS Trøndelag. Fra 23.11.2023 er Pål Sverre Fikse nestleder og Gunn Iversen Stokke, Steinar Aspli, Mildrid Kattem Aune, Astrid Jakobsen og Kennet Tømmermo Reitan styremedlemmer i KS Trøndelag.

2 Fylkesårs møtet 2023

Årsmøtet 2023 ble holdt på Scandic Hell, Stjørdal 3. – 4. mars. Det møtte 250 delegater.

Fylkesleder Ole Herman Sveian ønsket velkommen. Det ble holdt minneord over Martin Stavrum.

Marit Arnstad og Bjørn Arild Gram hadde innledninger til generaldebatten.
I den påfølgende debatten hadde 53 delegater innlegg.

Resolusjonskomiteen bestående av Nils Forren (leder), Lillian Hatling, Marte Halvorsen og Geir Arild Espnes la fram resolusjonene og komiteens forslag til behandling. Disse resolusjonene ble vedtatt av fylkesårs møtet:

- «Trygg styring i usikre tider»
- «Nasjonal kontroll over våre energiresurser»
- «En distriktpolitikk for å sikre kompetanse og rekruttering»
- «Nye helseutfordringer krever nye spørsmål og svar»
- «Kvalitetssikring av barnevernet»
- «Fosen-dommen må følges opp raskt»

På lørdag innledet først Steinar Aspli om arbeidet i fylkestingsgruppa før Tomas Iver Hallem innledet om fylkestingsprogrammet. 23 delegater hadde innlegg i den påfølgende debatten. Det ble votert over de innkomne endringsforslagene til fylkestingsprogrammet og programmet med de vedtatte endringene ble enstemmig vedtatt.

Årsmelding 2022 for Trøndelag Senterparti ble enstemmig vedtatt.

Regnskapet 2022 for Trøndelag Senterparti ble enstemmig vedtatt med et overskudd på 372 793 kr. før overføringer. Overskuddet ble i sin helhet overført valgfond.

Arbeidsplan 2023 ble enstemmig vedtatt.

Budsjett 2023 ble enstemmig vedtatt. Vedtatt budsjettet på 4 320 000 kr. og det ble budsjettet med et underskudd på 968 829 kr. hvor 900 000 kr. tas fra valgfond og øvrige fra fri egenkapital.

Det var ingen innkomne saker til fylkesårs møtet 2023.

På vegne av valgkomiteen bestående av Ketil Sivertsen, Randi Dille, Ola Bjørkøy, Bjørn Hovstad, Øyvind Bentås, Trude Hoff, Laila Iren Veie og Borgny Grande presenterte leder i komiteen Ketil Sivertsen valgkomiteens enstemmige innstilling.

Nestlederne Hege Nordheim-Viken og Marte Halvorsen ble enstemmig gjenvalgt for to år. De øvrige styremedlemmene som var på valg, Kristian M. Fremstad, Anita R. Sand, Astrid Jakobsen og Steinar Lyngstad hadde alle frasagt seg gjenvalg. Som nye styremedlemmer ble Wenche S. Vuttudal, Asbjørn Brustad, Hallgeir Grøntvedt og Hege Kristin K. Saugen valgt.

Fylkesleder er automatisk medlem i landsstyret, som vara for han ble Marte Halvorsen valgt. Trøndelag har ytterligere ett landsstyremedlem, her ble Hege Nordheim-Viken valgt med Kari Anita Furunes som vara.

Som nye medlemmer i valgkomiteen ble Kirsti Barbro Landsem, Per Røsset, Hans Oskar Devik og Bjørg H: Skjerdingsstad valgt for to år, Ketil Sivertsen ble valgt for ett år, da Øyvind Bentås som ble valgt for to år i 2022, har flyttet.

Trude Hoff ble valgt til leder for ett år.

Ester Kjellaug Hasle ble valgt revisor for to år. Styrehonorar for 2023 ble også vedtatt.

Under festmiddagen fredag kveld ble årets stortingsgave delt ut av Heidi Greni, i 2023 var det Knut Bratthagen fra Røros som fikk stortingsgaven for lang og fortjenestefull innsats for Senterpartiet.

3 Fylkesstyrets arbeid

3.1 Styremøter

Fylkesstyret har hatt 9 styremøter i arbeidsåret og behandlet 83 saker. Fylkesstyrets arbeidsutvalg (AU, består av leder, nestlederne, studieleder og gruppeleder i ft. gruppa) har i utgangspunktet hatt AU møter hver 14. dag gjennom arbeidsåret. Leder i ordførerforum har møtt som observatør i AU etter fylkesårsmøtet 2023.

Det har vært en blanding av fysiske og digitale møter i fylkesstyret dette året, i samsvar med arbeidsplanen.

3.2 Politiske saker

Fylkesstyret har i løpet av arbeidsåret drøftet mange aktuelle politiske saker. I februar ble det, etter en innspillrunde fra kommunelaga, sendt inn innspill til statsbudsjettet for 2024. I mars ble det behandlet og sent innspill til jordbruksoppgjøret.

Resolusjonene som ble oversendt fra fylkesårsmøtet 2023 ble også behandlet i fylkesstyremøtet i mars og april.

Gjennom hele arbeidsåret har det vært tett oppfølging av saker som jordbruksoppgjøret, strøm/energipriser, diverse skatteforslag og annet. Det er nå faste fylkesledermøter en gang i måneden med fylkeslederne og partiledelsen.

3.3 Distriktsvise arbeidslag

Det ble gjennomført en møterunder i de distriktsvise arbeidslagene i 2023. Den ble gjennomført i april/mai. Denne runden var lagt opp med en bolk med innspill fra lokallaga, en bolk med nytt fra ft. gruppa og en bolk med nytt fra Stortinget.

3.4 Besøk og reiserunder

Det har vært en betydelig reiseaktivitet i 2023 og det har vært mange besøk av statsråder og stortingsrepresentanter. Det meste har vært knyttet til valgkamp og hovedtyngden av reiser og besøk var fra juni og fram til valget. Alle Senterpartiets sine statsråder, med unntak av Justisministeren har vært i Trøndelag en eller flere ganger i løpet av året. På alle besøk tilstrebes det å få tid til et opplegg for lokallaga/medlemmene, men det er ikke alltid tidsramma gir mulighet for det. Ved et par besøk har vi fått til å invitere til «Pizza og politikk», der vi inviterer medlemmene i et lokallag, eller lokallaga i en region til et kort møte med statsråden der det er en uformell ramme med ei innledning fra statsråden og ordet fritt, samtidig som det er enkel servering og ei tidsramme på ca. en time. Dette har blitt godt mottatt, og vil videreføres når det er mulig.

3.5 Kurs og samlinger

I arbeidsåret er det arrangert to skoleringssamlinger. I januar/februar ble det holdt kandidatsamlinger på Låvbrua, Melhus og Heia Gjestegård, Grong. Her var alle listekandidater på

kommunevalglistene invitert. I november ble det holdt folkevalgsamlinger på, de også på Låvbrua og Heia Gjestegård. Det ble valgt å gjennomføre begge disse samlingene todelt, slik at flest mulig skulle få mulighet til å delta uten at reiseavstandene ble altfor store. Deltakelsen på samlingene var relativt bra. Listekandidatsamlingene i januar/februar samlet ca. 150 listekandidater og folkevalgsamlingene i november samlet ca. 70 folkevalgte.

I tillegg ble det gjennomført flere Teams-sendinger /møter for førstekandidater og folkevalgte våren 2023, fram til sommeren.

3.6 Politiske arbeidsgrupper

Arbeidet i de politiske arbeidsgruppene har vært fraværende i 2023. Fokuset har i all hovedsak vært valg og valgkamp. Erfaringene er også at det er krevende å holde aktivitet i arbeidsgruppene hvis de ikke får konkrete bestillinger. I arbeidsplanen for 2024 foreslås det å utvikle ordningen med politiske arbeidsgrupper og erstatte de med ad-hoc grupper med konkrete bestillinger.

3.7 Landsmøte 2023

Senterpartiets landsmøte 2023 ble holdt på Clarion Hotel Trondheim 17. – 19. mars. Trøndelag Senterparti hadde ansvaret for de kulturelle innslagene på landsmøtet i tillegg til at vi var med i planleggingen blant annet av menyen, for å sikre fokus på lokal mat.

Trøndelag Senterparti hadde en stor delegasjon på landsmøtet med totalt 34 av 340 delegater. I tillegg møtte en god del observatører.

Norges Vel sin medalje for lang og tro tjeneste ble tildelt ansatte som har vært ansatt i Senterpartiet sammenhengende i minst 25 år. Bjørn Ludvig Bergsmo ble tildelt medaljen under festmiddagen på landsmøtet. Bergsmo har vært ansatt i Senterpartiet siden 1988.

Landsmøtedelegasjonen fra Trøndelag var som følger:

Hege Nordheim-Viken	Fylkesleder N*	Hallgeir Brandtzæg	Ogndal
Ole Herman Sveian	Fylkesleder S*	Vegard Frøseth Fenes	Trondheim
Sigurd Ramdal	Senterungdommen*	Lars Peder Hammerstad	Hitra
Lars Myhr Sandlund	Senterungdommen*	Ole Annfinn Helmersen	Leka
Lillian Bergli	Fylkesutsending	Ingvild Hjelde	Frosta
Pål Sverre Fikse	Fylkesutsending	Karl Bernhard Hoel	Verdal
Kristian Martin Fremstad	Fylkesutsending	Trude Hoff	Inderøy
Kari Anita Furunes	Fylkesutsending	Ronja-Marie Meyer-Larsen	Steinkjer og Egge
Hallgeir Grøntvedt	Fylkesutsending	Hege Kristin Kværnø Saugen	Overhalla
Jens Arne Kvello	Fylkesutsending	Kari Toftaker	Oppdal
Marte Løvik	Fylkesutsending	Inderdal Tor Erling	Lierne
Anita Ravlo Sand	Fylkesutsending	Laila Iren Veie	Ørland
Tomas Iver Hallem	Fylkesvaraordfører	Petter Vesterdal	Kvam
Steinar Aspli	Gruppeleder fylkesting	Linn Annett Brå Østgaard	Orkland
Eli Arnstad	Stjørdal	Heidi Greni	Stortingsrepresentant
Arnt Einar Bardal	Snåsa	Maren Grøthe	Stortingsrepresentant
Olav Jørgen Bjørkås	Flatanger	Per Olav Tyldum	Stortingsrepresentant

* Trøndelag har to «fylkesledere» for fylkeslaget og Senterungdommen, en for hvert valgdistrikt.

I tillegg til fylkeslagets utsendinger var også Ola Borten Moe, Marit Arnstad og Bjørn Arild Gram delegater i kraft av sine nasjonale verv som sentralstyremedlemmer og/eller statsråder.

4 Lokallag

Trøndelag Senterparti har pr. 31.12.2023 2 503 medlemmer som har betalt kontingenten for 2023. Dette er en medlemsnedgang på 79 medlemmer fra 2022. Til tross for en betydelig medlemsnedgang i 2023 har det kommet til 233 nye medlemmer i løpet av året.

Trøndelag Senterungdom har pr. 31.12.2023 243 betalende medlemmer. Dette er en oppgang på 15 medlemmer fra forrige år.

Trøndelag Senterparti har ved utgangen av 2023 43 lokallag fordelt på 38 kommuner. Det er lokallag i alle kommunene i fylket med unntak av Røyrvik. I Steinkjer kommune har Senterpartiet flere lokallag.

4.1 Medlemstall i lokallaga

LOKALLAG	2021	2022	2023	Endring 22-23
Beitstad	31	28	27	-1
Flatanger	17	19	20	1
Frosta	23	21	29	8
Frøya	33	25	21	-4
Grong	73	71	66	-5
Heim	77	71	69	-2
Hitra	25	21	23	2
Holtålen	29	28	26	-2
Høylandet	71	70	72	2
Inderøy	120	114	112	-2
Indre Fosen	107	97	96	-1
Kvam	18	22	21	-1
Leka	24	23	29	6
Levanger	190	177	164	-13
Lierne	49	51	50	-1
Malvik	53	46	51	5
Melhus	96	98	84	-14
Meråker	30	26	27	1
Midtre Gauldal	60	56	62	6
Namsos	84	77	80	3
Namsskogan	19	17	16	-1
Nærøysund	108	115	104	-11
Ogndal	16	19	18	-1
Oppdal	66	67	62	-5
Orkland	155	142	134	-8
Osen	27	27	26	-1
Overhalla	102	96	88	-8
Rennebu	44	42	45	3
Rindal	42	42	43	1
Røros	46	40	36	-4
Røyrvik	4	5	6	1
Selbu	48	45	43	-2
Skaun	49	44	43	-1
Snåsa	53	55	51	-4
Sparbu	50	46	49	3
Steinkjer/Egge	53	51	52	1
Stjørdal	136	114	110	-4
Stod	25	23	22	-1
Trondheim	177	157	143	-14
Tydal	21	21	22	1
Verdal	95	88	84	-4
Verran	23	24	23	-1
Ørland	87	84	80	-4
Åfjord	79	77	74	-3
Totalt	2735	2582	2503	-79

Senterungdommens 243 medlemmer er ikke med i denne tabellen.

5 Senterpartiets studieforbund i Trøndelag

Senterpartiets Studieforbund Trøndelag er organisert ved fylkesstudieleder Nils Forren, fylkesleder i Senterungdommen Sigurd Ramdal og Rune Hjulstad fra Trøndelag Senterparti

Styret skal fange opp behov for studiearbeid rundt omkring i lokallagene og deretter initiere og støtte lokallagene i arbeidet med gjennomføring.

I 2022 ble det gjennomført 1632 studietimer i Trøndelag Senterparti og lokallaga. Dette har generert studiestøtte på 163 200 kr. som i all hovedsak er utbetalt til lokallaga i Trøndelag i 2023. Timetallene for 2023 er ikke klare enda.

6 Ordførerforum

Ordførerforumet består av Senterpartiets ordførere i fylket, fylkesordføreren (alternativt fylkesvaraordføreren), gruppelederen i fylkestingsgruppa og gruppelederne eller varaordførerne i de kommunene som ikke har ordfører fra Senterpartiet.

Styret besto fra høsten 2022 til høsten 2023 av følgende medlemmer:

Geir Arild Espnes	Oppdal	leder
Gunn Iversen Stokke	Skaun	nestleder
Bjørnar Buhaug	Indre Fosen	
Borgny Kjølstad Grande	Grong	
Steinar Aspli	fylkestingsgruppa	

Hege Nordheim-Viken har vært medlem av Senterpartiets nasjonale ordførerforum i hele valgperioden 2019-2023, og ho var leder for ordførerforumet i Trøndelag fram til høsten 2022.

I et stort fylke med store avstander er det ikke realistisk å samle ordførerforumet til fysiske møter så ofte, så det meste av aktiviteten er gjennomført som digitale møter. Det gjelder styremøtene så vel som hele ordførerforumet.

Leder for ordførerforumet er observatør i Senterpartiets fylkesstyre (leder fram til høsten 2023 Geir Arild Espnes er også innvalgt som ordinær styremedlem i fylkesstyret). Bjørn Ludvig Bergsmo er sekretær for ordførerforumet.

Ordringen med månedlige Teamsmøter med de trønderske Sp-representantene («stortingsbenken») som ble innført høsten 2022 ble videreført i 2023 t.o.m. vårhalvåret. På disse møtene blir det tatt opp konkrete saker eller problemstillinger med stortingsbenken, i tillegg til at man oppdaterer hverandre på aktuelle saker både nasjonalt, i fylket og i kommunene. Det ble holdt digitale møter på følgende dager i 2023:

- Onsdag 11. januar
- Onsdag 1. mars
- Onsdag 10. mai

Som et ledd i skolering og forberedelse til kommune – og fylkestingsvalget ble det gjennomført 2 studieturer til Oslo for ordførerkandidatene. Første pulje var på tur 7.-8.februar og andre pulje 19.-20.april. På begge turene var det lagt inn besøk på Stortinget, i flere av de Sp-styrte departementene samt på partikontoret. Det var stor oppslutning om disse turene, og tilbakemeldingene fra deltakerne viste at det var nyttig og verdifullt å kunne gjøre seg kjent med mange av våre nøkkelpersoner på nasjonalt plan. Da er terskelen lavere for å kunne ta kontakt senere, når det er behov for det. Turene fungerte også godt sosialt, bl.a. med trivelig middag sammen med trøndere i regjerings - og stortingsapparatet, og ansatte på partikontoret og i stortingsgruppa.

Etter kommunevalget og konstitueringen høsten 2023 hadde ordførerforumet digitalt møte den 13.november, der følgende ble valgt til nytt styre i ordførerforumet:

Gunn Iversen Stokke	Skaun	leder
Arnt Einar Bardal	Snåsa	nestleder
Olav Jørgen Bjørkås	Flatanger	
Mildrid Kattem Aune	Rindal	
Eli Arnstad	Stjørdal	
Ole Herman Sveian	fylkestingsgruppa	

Leder Gunn Iversen Stokke er også valgt som medlem av Senterpartiets nasjonale ordførerforum.

Det nye styret i ordførerforumet vil legge opp arbeidet som før, bl.a. med faste møter for ordførerforumet og stortingsbenken. Det er også aktuelt med ny studietur til Oslo i løpet av 2023.

7 Senterungdommen

2023 har vært et innholdsrikt og lærerikt år for Trøndelag Senterungdom. Året startet med koronarestriksjoner, men landet åpnet igjen i starten av februar, og sørget for at vi endelig fikk til å gjennomføre et normalt år med mye aktivitet over hele fylket. Vi har reist over store deler av Trøndelag og møtt mange fine mennesker.

7.1 Tillitsvalgte

Fylkesstyret har i 2023 hatt følgende sammensetning:

Fylkesleder:	Sigurd Ramdal, Indre Fosen
Politisk nestleder:	Emile Ryen Løkken, Røros/Trondheim
Organisatorisk nestleder:	Lise Sundli, Midtre Gauldal
1. Styremedlem:	Ola Heggvoll, Trondheim
2. Styremedlem:	Dorte Sørflakne, Selbu
3. Styremedlem:	Ronja-Marie Meyer-Larsen, Trondheim
4. Styremedlem:	Iver Gravås Kjesbu, Steinkjer
5. Styremedlem:	Linnea Mølslet, Meråker
1. Varamedlem:	Tomine Solheim, Steinkjer
2. Varamedlem:	Ola Kleven, Trondheim
3. Varamedlem:	Elias Elvrum Hoston, Orkland
4. Varamedlem:	Marion Sæther Røst, Indre Fosen
5. Varamedlem:	Guro Nesser, Grong

7.2 Sentralt tillitsvalgte

Fylkesleder Sigurd Ramdal har vært medlem i Senterungdommens landsstyre, og fast medlem i fylkesstyret til Trøndelag Senterparti. På landsmøtet i 2022 ble Nils Forren valgt til 1. styremedlem. Petter Vesterdal ble valgt som 1. varamedlem. Etter Senterungdommens landsmøte 24-26. November 2023 ble det følgende endringer i sentralstyret. Nils Forren ble valgt som politisk nestleder, og Karen Elverum ble valgt som 2. styremedlem. Petter Vesterdal gikk ut av sentralstyret.

7.3 Aktivitet i fylkeslaget

Store deler av arbeidsåret har dreid seg om valgkamp. Men vi har også hatt fokus på annet arbeid. Gjennom arbeidsåret har vi vært rundt over hele fylket, og i flere deler av landet. Arbeidsåret startet med fylkesårsmøte 11. februar 2023 i Trondheim.

Fylkesstyremøtene ble gjennomført både digitalt og fysisk, men vi vil spesielt trekke frem fylkesstyresamlingene i Røros i april og på Stokkøya i Åfjord i september. Det har vært viktig for oss å besøke flest mulige deler av fylket gjennom året, noe vi skal fortsette med i arbeidsåret 2024.

I forbindelse med valget har det vært mange debatter. De fleste av disse var skoledebatter, men vi deltok også på en rekke andre debatter. Dette har vært god trening både for erfarne debattanter og helt ferske debattanter. Ungdomskandidat til fylkestinget, Lars Myhr Sandlund, har

blant annet deltatt på panelsamtale på Arena Trøndelag og partilederdebat på Studentersamfundet. Emilie deltok på paneldebatt på kvinnedagen på studentersamfunnet i tillegg til en paneldebatt om utenforskap arrangert av nav Trøndelag i august, Ronja-Marie var med i panelsamtale på kvinnedagen.

7.4 media

Arbeidsåret 22/23 har vært preget av mange gode oppslag og innlegg. Trøndelag Senterungdom kommer på i mediene både med leserinnlegg og redaksjonelle saker. Vi er synlig i både små og store aviser. Noen av hendelsene vi har fått mest oppmerksomhet rundt er landbruksoppgjøret, eldreomsorg, kvinnehelse, utdanning, fysisk aktivitet i skolen, og kombinasjonen av livet som student og folkevalgt. Vi vil spesielt trekke frem at vi har et av landets mest synlige stortingsrepresentanter i vår egen Maren Grøthe, som stadig er i mediene med saker om utdanning og forskning. Maren Grøthe har også vært å se i serien «Folkevalgt» på NRK.

7.5 Medlemsverving og lokallag

Arbeidsåret 22/23 har det blitt avholdt to oppstartsmøter, Innherred Sør-Senterungdom, og Steinkjer og Inderøy Senterungdom. Det er stort potensiale flere steder i Trøndelag for lokallag, men vi som flere organisasjoner opplever at det er blitt en høyere terskel for å engasjere seg. Det er spesielt etter pandemien at dette har blitt et problem. I starten av arbeidsåret hadde Trøndelag Senterungdom 230 betalende medlemmer, og har per 31.12.23 243 betalende medlemmer. Trøndelag er enda det største fylkeslaget i landet, og vi skal fortsette å befeste vår posisjon som det største fylkeslaget. Aktiviteten i lokallagene er noe dalende, men fylkesstyret har startet en egen fadderordning for oppfølging av lokallag.

7.6 Aktive lokallag i 2023

Indre Fosen Senterungdom
Innherred Senterstud
Innherred Sør-Senterungdom (Verdal, Levanger og Frosta)
Inderøy og Steinkjer Senterungdom
Neadalen Senterungdom
Orkland Senterungdom
Røros Senterungdom
Snåsa Senterungdom
Stjørdal Senterungdom
Trondheim Senterstud
Trondheim Senterungdom
Ytre Namdal Senterungdom

7.7 Ansatte og samarbeid med fylkeskontoret

Kennet har vært ansatt i en 30 % hos Trøndelag Senterungdom, og 70% som organisasjonsrådgiver i Trøndelag Senterparti frem til oktober 2023. Etter utfordringer med å finne ny ungdomssekretær gikk Nora Stein Baustad inn midlertidig i stillingen. Like før jul ble Nils Forren ansatt i en 25% stilling som ungdomssekretær. Ungdomssekretær og fylkesleder har nesten daglig kontakt, og står for den daglige drifta av organisasjonen. Ungdomssekretæren er viktig for organisasjonen vår. Kennet har hatt kontorsted i Trondheim, det har også Nils.

8 Fylkestingsgruppas virksomhet

I 2023 var det kommune- og fylkestingsvalg. Denne årsmeldinga vil derfor ha en del preg av det, både knyttet til aktuelle politiske saker og endring av sammensetning av råd og utvalg som følge av konstituering av nytt fylkesting. Det er derfor fint å starte denne årsmeldinga med å beskrive ny samarbeidsplattform.

8.1 Samarbeidsavtale for perioden 2023 – 2027

Trøndelag Senterparti fikk etter valget inn 7 representanter på fylkestinget. Dette er en nedgang på 6 mandater fra forrige periode da fylkestingsgruppa hadde 13 medlemmer. Rett etter at

valgresultatet ble klart ble det startet forhandlinger med Høyre, Frp, PP og V og sammen med INP ble det etter noen intense forhandlingsdager inngått avtale om konstituering der Tomas Iver Hallem ble fylkesordfører og Pål Sæther Eiden fra H fylkesvaraordfører. Sp har 2 plasser i FU, samt 2 nestlederverv i henholdsvis HU Samferdsel (Guri Heggem) og HU Utdanning (Lars Myhr Sandlund).

Samtidig med konstituering ble det jobbet fram en politisk plattform som har fått navnet Stiklestad-plattformen. Denne plattformen beskriver hva som er de politiske målene for de neste fire årene fram til 2027. Sentrum-Høyre er navnet på samarbeidet, og nå ved årsskiftet begynner de fleste rutiner og kommunikasjonslinjer i samarbeidet å falle på plass.

8.2 Gruppestyre og sekretariat

Følgende har vært medlemmer i gruppestyret for fylkestingsgruppa i 2023 fram til valget høsten 2023:

Steinar Aspli	gruppeleder
Tomas Iver Hallem	fylkesvaraordfører
Kari Anita Furunes	nestleder
Hallgeir Grøntvedt	styremedlem

Etter fylkestingsvalget i september har fylkestingsgruppa dette gruppestyret:

Tomas Iver Hallem	fylkesordfører
Ole Herman Sveian	gruppeleder
Guri Heggem	nestleder

Gruppestyret møtes fast hver mandag formiddag, og de aller fleste av møtene er holdt som Teamsmøter. Fra 1.oktober 2023 er fylkestingsrepresentant Lars Myhr Sandlund ansatt som rådgiver for fylkestingsgruppa i 20 % stilling.

8.3 Aktiviteten i fylkestinget, fylkesutvalget og hovedutvalgene.

Fylkestinget har i 2023 hatt 5 møter. Junitinget ble i år lagt til Oppdal. Fylkestingsgruppa gjennomførte en trivelig og sosial sammenkomst med innlagt gåtur i fint sommervær, godt planlagt av Ida Stuberg og Ola Husa Risan.

Det er også gjennomført 5 møter i hovedutvalgene, i tillegg har noen hovedutvalg hatt ekstra møter som følge av politiske saker. Flere av utvalgene har gjennomført utenlandsturer, HU Næring besøkte Brüssel og Berlin i januar og FU besøkte Brüssel i mars/april.

Fylkestingsgruppa har ofte gjennomført 2 gruppemøter før hovedutvalgene og før fylkestinget. Denne praksisen er også forsøkt beholdt etter konstituering av nytt fylkesting. Gruppestyret har i tillegg faste møtepunkter med samarbeidspartiene i Sentrum-Høyre.

Den nye fylkestingsgruppa fikk like etter konstituering en stor og viktig sak til behandling; tilbudsstruktur på videregående skole. Denne saken tok stor plass i media etter at fylkesdirektørens innstilling ble offentliggjort, og den har vært veldig krevende for gruppa og for partiet.

Budsjettbehandlingen som ble gjennomført med vedtak i desembertinget ble også en krevende sak, tatt i betraktning av at Sentrum-Høyre ikke har flertall i fylkestinget. Samarbeidet er avhengig av å få støtte fra INP eller andre. Denne gangen valgte INP å støtte Ap sitt budsjettforslag noe som gjør at Sentrum - Høyre vil styre på et annet budsjett enn sitt eget i 2024.

8.4 Aktuelle politiske saker, interpellasjoner m.m

Valgåret 2023 har naturlig nok satt sitt preg på møtefrekvenser og -innhold. Fylkesutvalget gjennomførte 14 møter før konstituering av nytt fylkesting. Utfordringsdokumentet som ble lagt fram av fylkesdirektøren i april beskrev den økonomiske situasjonen som utfordrende og dannet mye av grunnlaget for videre budsjettprosess. Flere ruter i Trøndelag ble gratis fra og med august, dette ble markert på flere samband.

Her er et utvalg av politiske saker:

- Flyfag nytt bygg og ny landslinje
- Mobilitetsanbud Trondheim - Miljøpakken
- Høringsinnspill NTP
- Fylkeskommunens høringsinnspill til detaljregulering Joma Gruver Røyrvik
- Energisystemet i Trøndelag
- Områdereguleringsplan for Eiktyr i Orkland
- Jøa t'land
- Kapasitet på ferga til Ytterøy
- Høringinnspill Nytt inntektssystem for fylkeskommuner
- Søknad om å få status som frikommunefylke

8.5 Samarbeid over grensa

Trøndelag Senterparti har i mange år hatt et godt samarbeid med vårt politiske søsterparti Centern i Jämtland. Dette samarbeidet har fortsatt også i 2023.

Fellesrådet er et samarbeidsforum initiert etter at Trøndelag og Jämtland vedtok å gå ut av Mitt-Norden-komiteen. Fellesrådet fikk i 2023 etter søknad innvilget status som grensekomite og har nå full finansiering av Nordisk Ministerråd. Fellesrådet ble stiftet som en forening der kommuner kan bli medlemmer. I 2023 vedtok Fellesrådet å kjøpe aksjene i Naboer AB slik at foreningen nå kan bl.a. drive kommersiell prosjektutvikling og andre aktiviteter gjennom Naboer AB. Det er ansatt ny daglig leder i Fellesrådet med oppstart 1/1-2024.

8.6 Godtgjørelser for verv i fylkeskommunen og gruppa. Fylkestingsgruppas økonomi.

Fylkesordfører godtgjøres i 100% stilling som tidligere. Dette utgjør 116% av en stortingsrepresentants godtgjøring. Medlemmer i fylkesutvalget godtgjøres med 60% og nestledere godtgjøres med 20%.

Fylkestingsgruppas grupperessurs beregnes ut fra valgresultat. Før valget hadde gruppa en ressurs på 148% som ble brukt til å dekke ressurs til gruppeleder og godtgjøring til to av fylkestingsgruppas medlemmer.

Etter valget er denne ressursen redusert til 112 %. Denne er fordelt på Ole Herman Sveian (100%) og Guri Heggem (12%)

Fylkestingsgruppa mottar også en årlig støtte som skal brukes til møter, reiser og administrasjon, samt lønn og personalkostnader for rådgiver. For 2023 var denne støtta på ca. 825 000 kr. Støtten for 2024 er ikke endelig fastsatt enda, men det blir en betydelig nedgang til rundt 480 000 kr.

8.7 Medlemmer i fylkesutvalget, kontrollutvalget og hovedutvalgene

2023 fram til oktober (konstituering)

Fylkesutvalget:

Tomas Iver Hallem	Verdal, fylkesvaraordfører
Steinar Aspli	Nærøysund
Kari Anita Furunes	Meråker
Hallgeir Grøntvedt	Ørland

HU Kultur:

Lillian Hatling	Steinkjer fraksjonsleder
Ola Husa Risan	Oppdal
Ola T. Heggem	Rindal

HU Næring:

Randi Dille	Namsos fraksjonsleder
Guri Heggem	Røros

HU for transport:

Steinar Aspli Nærøysund fraksjonsleder
Lars P. Hammerstad Hitra

HU Veg:

Hallgeir Grøntvedt Ørland HU-leder og fraksjonsleder
Gunn Iversen Stokke Skaun
Ida Stuberg Inderøy

HU Utdanning:

Kari Anita Furunes Meråker HU-leder og fraksjonsleder
Rasmus Skålholt Orkland

Kontrollutvalget:

Hege Nordheim-Viken Høylandet (Hege er ikke medlem av fylkestinget)

2023 etter konstituering

Fylkesutvalget:

Tomas Iver Hallem Verdal Fylkesordfører
Guri Heggem Røros

HU Utdanning:

Lars Myhr Sandlund Steinkjer Nestleder
Kari Anita Furunes Meråker

HU Samferdsel:

Guri Heggem Røros Nestleder
Hege Nordheim-Viken Høylandet

HU Næring:

Hallgeir Grøntvedt Ørland

HU Kultur:

Ole Herman Sveian Malvik

Kontrollutvalget:

Nils Forren Heim (Nils sitter ikke i fylkestinget)

Oversikt over alle øvrige valgte medlemmer og varamedlemmer i mange ulike styrever, råd og utvalg finner man på www.trondelagfylke.no under «Politisk organisering - Styrever, råd og utvalg»

8.8 Bedriftsbesøk, befaringer mv

2023 ble etter hvert preget av en del aktiviteter knyttet til valgkamp, dette ble også gjeldende i fylkestingsgruppa. Før konstituering var det viktig for gruppa å besøke og følge opp saker som gruppa hadde satt i gang som en del av arbeidet i perioden som nå snart skulle avsluttes.

Januar er årsmøte måned og flere av fylkestingsgruppa sine medlemmer kombinerte bedriftsbesøk og årsmøter i denne måneden. Fylkesutvalget besøkte også Trøndelag sin stand på Grüne Woche i Berlin i januar i tillegg til at NATO's hovedkvarter i Brussel ble besøkt i mars/april. Dette var en stor opplevelse. Heim kommune ble besøkt sammen med stortingsrepresentanter.

Senterpartiet valgte å legge sitt landsmøte til Trondheim i mars. Flere fra fylkestingsgruppa stod på talerlista.

Etter påske ble det gjennomført arbeidslagsmøter og fylkestingsgruppa deltok aktivt både på bedriftsbesøk og på møtene på de fleste stedene. Kommunal- og forvaltningskomiteen besøkte Trondheim i april og gruppestyret fulgte store deler av programmet.

Flere kommuner ble besøkt i mai, bl.a. Leka og Grong, og sammen med statssekretær Bent-Joachim Bentzen ble det lagt opp til en maratonturne gjennom store deler av fylket med fylkesveg og samferdsel som fokus. Det er også gjennomført flere møter med kommuner med større saker, bl.a. Ytterøysambandet og Øyrekka. Flere møter med interessenter har vært gjennomført, bl.a. Bondelaget med tema jordbruksoppjøret.

Den nye fylkestingsgruppa har etter konstituering vært nødt til å konsentrere arbeidet om å få på plass gode samarbeidsrelasjoner og -rutiner, og med en mindre gruppe enn tidligere vil det også

være færre personer å ha disponibelt til å representere og møte opp på arrangementer og møter som blir arrangert. Det er likevel et mål fra gruppa å prøve å prioritere og delta på så mye som mulig som skjer ute i lokallagene og i kommunene også i året og perioden som kommer.

8.9 Trønder i Lag

Fylkestingsgruppa etablerte kanalen "Trønder i lag" i pandemiåret 2020 for å gjøre et forsøk på å holde kontakt mellom fylkestingsgruppe, ordførerforum, gruppeledere, lokallagsledere og sekretariat. Aktuelle tema og informasjon mellom leddene i organisasjonen var utgangspunktet. I 2023 ble det bare 3 møter i Trønder i lag før sommeren 2023. Vi opplevde etter hvert at det ble mange tilbud om Teamsmøter fra partiorganisasjonen sentralt i tillegg til en travel kalender som følge av at det var valgår, og dette gjorde det vanskelig å finne datoer. Oppslutningen ble også dalende som en følge av mange tilbud, så tidlig i juni besluttet vi at vi skulle kutte ut dette for resten av perioden.

2.2	Tema Statsbudsjettet
17.2	Tema Jordbruksforhandlingene
14.4	Tema Kommunikasjon.
1.12	Tema tilbudsstruktur, inntaksordning og fylkeskommunens økonomi.

8.10 Utspill i media

2023 er valgår, og aktiviteten har blitt prega av det naturlig nok. Valgkamputvalgets utspillsplan har blitt fulgt i tillegg til mange redaksjonelle oppslag knyttet til valg, valgresultat, Sp sine nasjonale saker og ikke minst konstitueringen. Fylkestingsgruppa har vært aktiv med oppfølging av lokale og regionale medier, lokalavisene er en viktig kanal for å både nå ut med aktuelle politiske budskap og samtidig være opptatt av hva lokale aviser skriver om.

9 Valg 2023

Mye av forberedelsene til valget 2023 ble gjort i 2022. Fylkesstyret vedtok rammeplan for valgkampen 2023 i fylkesstyremøtet 16.12.22. Senterpartiets landsstyre vedtok partiet nasjonalt sin strategi for 2023 i oktober 2022. Fylkesårsmøtet 2022 valgte nominasjonskomiteer for fylkestingslista.

Høsten 2021 vedtok fylkesstyret i Trøndelag Senterparti prosjektplan for SP2023, med mål om å rigge organisasjonen for valgkamp i løpet av 2022 og å gjennomføre en god valgkamp i 2023. En tydelig holdning i prosjektet var en satsing på lokallagene og ordførerkandidatene. I januar 2022 ble det ansatt organisasjonsrådgiver som prosjektleder i 70% med hovedansvaret for oppfølging av lokallagene.

9.1 Organisering

Fylkesstyret har det overordnede ansvaret for fylkeslagets valgkamp. Valgkamplanen 2023 er styringsdokumentet for valgkampen 2023. Rammeplanen ble vedtatt i fylkesstyret 16.12.22 og gav rammene for valgkampen 2023.

Her ble valgkamporganiseringen definert, og valgkamputvalgets sammensetning er: Tomas Iver Hallem, leder, Guri Heggem, Ole Herman Sveian, Hege Nordheim-Viken, Lars Myhr Sandlund og Vegard Frøseth Fenes.

Valgkamputvalget hadde ansvaret for gjennomføringen av valgkampen, herunder også utforming og produksjon av valgmateriell, annonser og annonseplan.

Valgkamputvalget hadde faste møter hver fredag formiddag fra og med januar, disse møtene ble brukt til både planlegging og til å oppdatere hele utvalget på de daglige aktivitetene.

9.2 Oppfølging av kommunelaga, Sp 2023

Som en del av Sp 2023 ble det lagt opp til en reiserunde i lokallaga i løpet av 2022. Fremtredende spørsmål i denne runden var medlemstall, økonomi, tidligere valgresultat og aktivitet generelt i lokallagene. Samtidig ble det holdt høyt fokus på om organisasjonene var rigget til valgkamp med nominasjonskomiteer, valgledere, programrevidering/fornyning osv.

Reiserunden ga fylkesstyret og organisasjonsrådgiver status samt et bilde på bistandsbehovet som var svært ulikt mellom lokallagene. Flere lokallag var godt i gang med planlegging, noen hadde en plan for prosessene som skulle starte senere og det var tilfeller der det ikke var kommet i gang. Dette ble forsøkt tett oppfulgt i både årsmøter og på samtlige samlinger Trøndelag Senterparti arrangerte, samt en til en samtaler med lokallagene.

Mot nominasjonsmøtetider ble det ekstra tett oppfølging på enkelte lag da noen var usikre på om de greide å stille egen Senterparti-liste ved valget. Senterpartiet hadde egne lister i alle kommuner unntatt Røyrvik, men hadde Samarbeidslista ordfører kandidat fra Senterpartiet. Man så likevel en slitasje og stor utskifting i flere kommunestyregrupper som preget nominasjonsprosessene i lokallagene.

Tilbakemeldingene fra især lokallagslederne sier at SP 2023 og reiserunden har vært nyttig for å opprette kontakt med fylkeskontoret og ha en god dialog for videre spørsmål og prosesser. Det ble fra januar 2023 arrangert ulike møter der alle listekandidatene ble invitert, både digitale og to fysiske samlinger. De digitale møtene var temamøter for å oppdatere våre listekandidater på politikken enten i regjering eller i fylket.

9.1 Skolering og samlinger

I januar/februar ble det gjennomført kandidatsamlinger, ei for norddelen av fylket på Heia Gjestegård 28. januar og ei for sørdelen av fylket på Låvbrua, Kvål, 4. februar. Det var bra oppslutning om samlingene og totalt deltok ca. 100 listekandidater.

Det ble også gjennomført en møterunde i de distriktsvise arbeidslagene i april/mai. Her ble det oppfordret til at listekandidatene ble med. Dessverre var det for dårlig oppmøte på disse møtene. Videre ble det i løpet av våren arrangert en møteserie med temasendinger på Teams. Disse Teams-sendingene ble sendt annenhver onsdag fra 12. april og fram til sommerferien. Det var varierende deltakelse, fra nesten 100 til ned mot 20. Det er mulig det hadde blitt større deltagelse hvis det hadde blitt lagt opp som vanlige Teams-møter og ikke sendinger. Det var også en plan om å gjennomføre slike sendinger/møter etter sommerferien, men det var ikke tid og ressurser til å gjennomføre det.

Det ble også gjennomført et par Temas-møter kun med 1. kandidatene. Det var god deltakelse på disse. Det første møtet var 17. april, der blant annet forhandlinger etter valget og mentorordning for 1. kandidatene var tema.

Helt i slutten av valgkampen ble det også gjennomført et Teams-møte der temaet var forhandlinger etter valget. Dette ble veldig godt mottatt.

Denne gangen ble det også lagt opp til en mentorordning for 1. kandidatene der alle 1. kandidatene fikk tilbud om å ha en mentor. Noen ønsket det, mens andre ikke følge behov for det. Erfaringene er vel at det er et fint tilbud, spesielt for de som er 1. kandidater for første gang.

9.2 Materiell

Fylkeslaget laget hovedbrosjyre for utsendelse til alle husstandene i fylket og løpeseddel til å bruke på stand. I tillegg laget Senterungdommen en ungdomsbrosjyre for utsendelse til førstegangsvelgerne.

Husstandsbrosjyren ble distribuert ut til husstandene av lokallaga. Mange gjør denne jobben på dugnad, og distribuerer lokalt program/brosjyre samtidig. Andre bruker distribusjonsselskap. I Trondheim er det ikke kapasitet eller økonomi til fulldistribusjon av brosjyremateriellet. Der er det kjørt ut så mye som de klarte å gjøre på dugnad.

Det er ikke alle lokallaga som sender ut brev til førstegangsvelgerne, men de som gjør det sender også med en hilsen fra lokallaget der de oppfordrer til å bruke stemmeretten. I tillegg til det trykte materiellet tilbød fylkeslaget at lokallaga kunne kjøpe beachflagg og roll-up. En god del benyttet seg av dette tilbudet. Utover det bestilte lokallaga materiell fra Senterpartiets nettbutikk. Tilbakemeldingene på utvalg og profil på materiellet er gjennomgående god.

9.3 Reklame og annonsering

Det ble tidlig lagt en annonseplan og den ble i all hovedsak fulgt med følgende annonsering:

- Radioreklame på Nea Radio fra rundt 20.6 og fram til valgdagen
- Digital annonsering på nettavisene til Polaris Media og Amedia fra 20.6 – 1.7. og 4.8 og fram til valgdagen.
- 2 halvsider pr. avis pr. uke de to siste ukene før valget i så å si alle Amedia- og Polaris avisene i Trøndelag.
- Annonsering på Facebook
- Skjermreklame på ferger og hurtigbåter fra 1.7. og fram til valgdagen.

Det er vanskelig å vite hvilke annonser som gir best resultat, men annonsemidlene ble fordelt ut over flere flater og vi var godt synlig i mange kanaler.

9.4 Sosiale medier

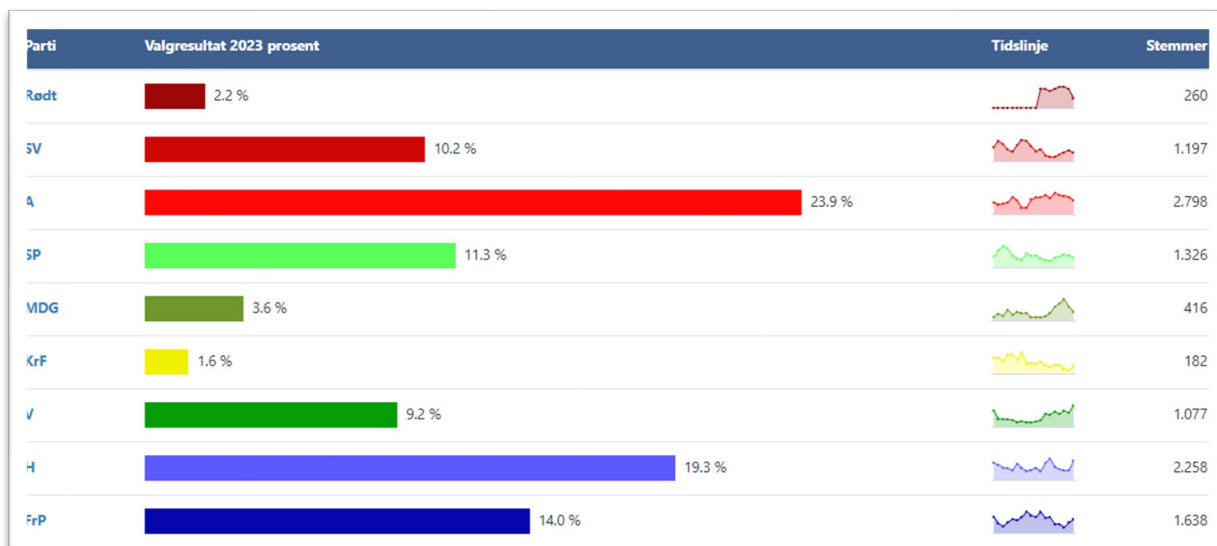
Valgkamputvalget konkluderte tidlig med at det var Facebook og delvis Instagram som skulle være flatene Trøndelag Senterparti brukte. Det var en reel diskusjon om Tik Tok skulle brukes, men det ble konkludert med at man skulle holde seg til Facebook og Instagram. Fylkeslagets Facebookside ble jevnlig oppdatert med aktuelle poster. Statistikken viser at innleggene når ut til ca. 2500 – 3000 brukere pr. dag tidlig i august til opp mot 5000 pr. dag fra 1. september og fram til valgdagen.

9.5 Skolevalgene

Senterungdommen gjorde en formidabel innsats i forbindelse med skolevalgene. De hadde et godt skolert og bredt debatantkorps som sørget for at Senterpartiet var med i debattene på alle skolene i Trøndelag.

Senterungdommen snakket lokale saker, og satte ofte tonen for debatten. Det var en blanding av helt ferske og etablerte som gikk debatter, dette viste seg å være en styrke. Senterungdommen ble størst på flere skoler, og enda oftere nummer to og tre. For første gang i historien ble det et bedre resultat i skolevalget, enn i selve valget.

Senterpartiet fikk 11,6 % under skolevalget i Trøndelag. Det er en liten nedgang fra 2019, men ble likevel det beste resultatet i landet for et fylkeslag i Senterungdommen.

9.6 Valgresultater

Målsettingene for valget var for fylkestingsvalget:

- *Trøndelag Senterparti skal være en av de tre store partiene i fylkestinget etter valget 2023. Senterpartiet har en klar målsetting om å komme i posisjon og få fylkesordføreren.*
- *Trøndelag Senterparti skal komme inn med 10 fylkestingsrepresentanter perioden 2023-2027*

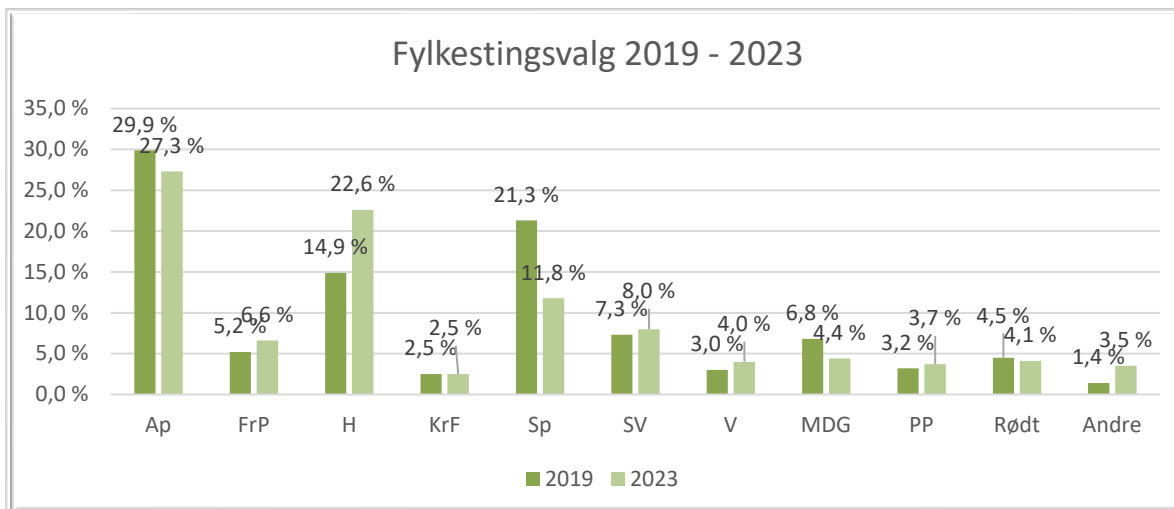
For kommunevalget:

- *Senterpartiet har som målsetting å komme i posisjon i alle kommunene i Trøndelag. Senterpartiets førstekandidat i kommunene er også Senterpartiets ordførerkandidat og Senterpartiet skal være med å kjempe om ordførervervet i alle kommunene.*

Resultatet for fylkestingsvalget:

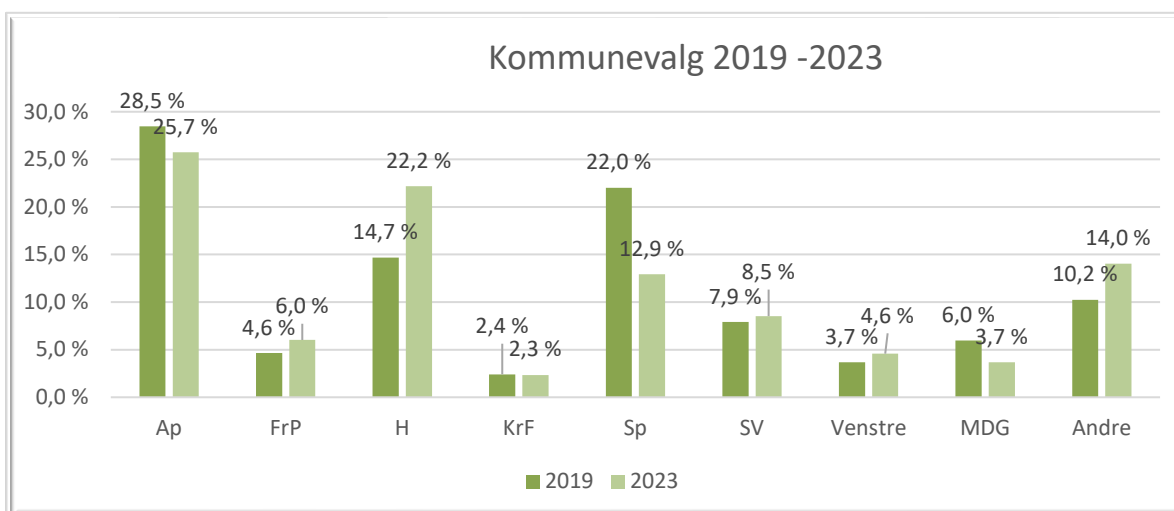
Senterpartiet ble det tredje største partiet, Senterpartiet er i posisjon og har fylkesordføreren. Senterpartiet har 7 representanter i fylkestinget.

Selv om valgresultatet ble svakere enn ønsket og den nye fylkestingsgruppa ble på bare 7 representanter, nådde vi det aller viktigste målet, å få fylkesordføreren.

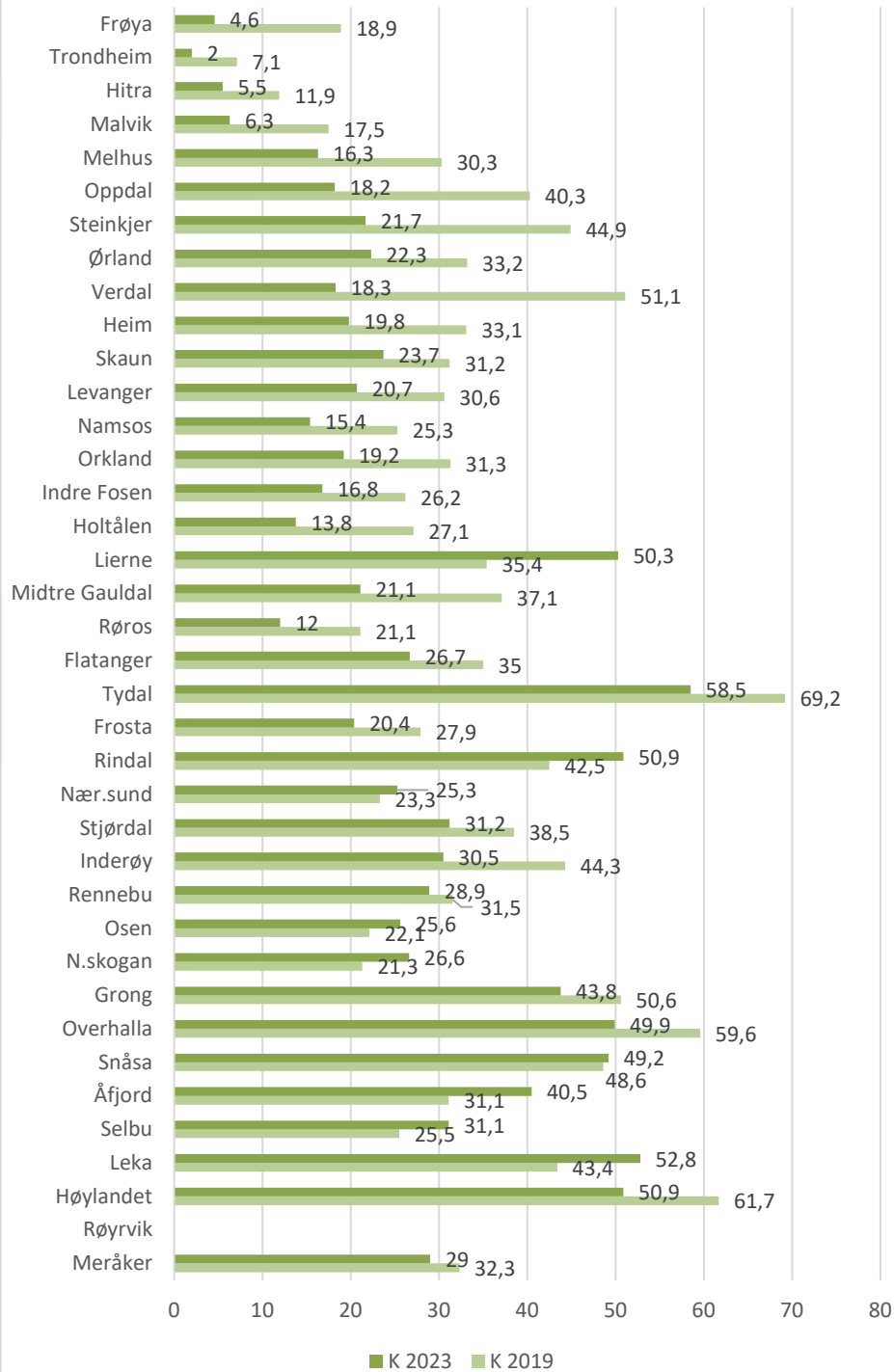

Resultatet for kommunevalget:

Senterpartiet var med i kampen om å komme i posisjon i alle kommunene i Trøndelag. Etter forhandlingene var resultatet at Senterpartiet har ordføreren i 16 kommuner og varaordfører i 14 kommuner, hvorav 5 av disse er i kommuner vi har ordføreren. I tillegg har vi en kommunalråd i Trondheim. Det betyr at Senterpartiet er i posisjon i 26 av fylkets 38 kommuner. Dette er etter utvalgets vurdering godt innenfor det som var målsetningen.

Kommunevalget 2019 - 2023

9.7 Samarbeidskonstellasjonene i kommunene

KOMMUNE	ORDFØRERPARTI	VARAORDFØRERPARTI	SAMARBEIDSPARTIER
Flatanger	Sp	Ap	Sp, Ap og SV
Frosta	Høyre	Ap	Høyre og Ap
Frøya	Høyre	Høyre	Høyre, Frp, Venstre og PP
Grong	Ap	Høyre	Ap, Høyre og SV
Heim	Ap	Sp	Ap og Sp
Hitra	Ap	Sp	Ap, Sp og flere
Holtålen	Ap	Sp	Ap og Sp
Høylandet	Sp	Sp	Sp
Inderøy	Ap	Høyre	Ap og Høyre
Indre Fosen	Høyre	Sp	Høyre, Sp, Frp og PP
Leka	Sp	Sp	Sp og bygdeliste
Levanger	Sp	Høyre	Sp, Høyre, KrF, Venstre og Frp
Lierne	Sp	Venstre	Sp og Venstre
Malvik	Høyre	Frp	Høyre, Frp, PP, INP og MDG
Melhus	Ap	Sp	Ap, Sp, KrF og SV
Meråker	Sp	Ap	Sp og Ap
Midtre Gauldal	Ap	Bygdeliste	Ap og bygdeliste
Namsos	Høyre	Sp	Høyre, Sp, Venstre, KrF og Frp
Namsskogan	Optimum	Sp	Optimum og Sp
Nærøysund	Ap	Frp	Ap, Frp, Venstre
Oppdal	Venstre	Ap	Venstre, Ap, SV, MDG og KrF
Orkland	Ap	Høyre	Ap, H, V, SV og småbypartiet
Overhalla	Sp	Sp	Sp
Osen	Bygdeliste	Sp	Bygdeliste og Sp
Rennebu	Sp	KrF	Sp og KrF
Rindal	Sp	Sp	Sp
Røros	Ap	SV	Ap og SV
Røyrvik	Samarbeidslista	Samarbeidslista	Samarbeidslista
Selbu	Ap	Høyre	Ap og Høyre
Skaun	Sp	KrF	Sp, KrF, Frp og Buviklista
Snåsa	Sp	SV	Sp, SV og Høyre
Steinkjer	Ap	Høyre	Ap, Høyre, SV, Rødt og Frp
Stjørdal	Sp	Høyre	Ap, Høyre, KrF, Venstre og Frp
Trondheim	Høyre	Venstre	H, V, MDG, PP, Sp, KrF (og Frp)
Tydal	Sp	Sp	Sp
Verdal	Høyre	Sp	Høyre, Sp, Frp og Verdalslista
Ørland	Sp	Høyre	Sp, Høyre, INP, Frp og Venstre
Åfjord	Sp	Ap	Sp og Ap
TRØNDELAG	Sp	Høyre	Sp, H, V, Frp, PP (og INP)

9.8 Evalueringsutvalg

Arbeidsutvalget oppnevnte i møte 1.10.2023 et evalueringsutvalg for valgkampen 2023.

Evalueringsutvalgets sammensetning har vært:

Hege Nordheim-Viken, leder, Odd Jarle Svanem, Nora Stein Baustad, Maren Grøthe

Kennet Tømmermo Reitan, Lars Myhr Sandlund, (Senterungdommen)

Fylkessekretæren har vært sekretær for utvalget.

Mandat:

Evalueringsutvalget skal analysere valgresultatet og evaluere gjennomføringen av valgkampen.

Utvalget bes også å evaluere prosjektet SP 2023, og be om tilbakemeldinger fra lokallaga på hvordan de oppfattet dette arbeidet.

Evalueringsutvalgets rapport skal overleveres fylkesstyret i desember 2023.

Fylkesstyret behandlet evalueringsutvalgets rapport i fylkesstyremøtet 15.12.2023 og tok rapporten til orientering.

Evalueringsutvalgets rapport i sin helhet er tilgjengelig på denne linken:

https://bit.ly/ev_valg2023

10 Økonomi og administrasjon

10.1 Økonomi

Fylkeslagets regnskap for 2023 viser et underskudd på 836 784 kr. Underskuddet dekkes inn med 836 784 kr. fra valgfond. Det var budsjettetert med ett underskudd på 968 829 kr. for 2023.

Pr. 31.12.2023 har fylkeslaget en fri egenkapital på 1 919 454 kr. Dette sikrer oss en god likviditet gjennom hele arbeidsåret. I tillegg har fylkeslaget et valgfond avsatt til valgkamp på 286 009 kr.

10.2 Ansatte

Rune Hjulstad er fylkessekretær i 100 % stilling.

Siv Sætran var organisasjonsrådgiver. Sætran hadde 100 % permisjon, men i oktober 2023 sa hun opp sin stilling.

Bjørn Ludvig Bergsmo er organisasjonsrådgiver for fylkeslaget i 80 % stilling. Han hadde 20 % permisjon for å ivareta vervet som gruppeleder for Steinkjer Senterparti fram til 1.10.2023.

Nora Stein Baustad hadde et engasjement som kommunikasjonsrådgiver for fylkeslaget i 60 % stilling fram til 6.3.2023.

Kennet Tømmermo Reitan var ansatt som vikar for Siv Sætran i 70 % stilling til 15.10.2023. Han var også ungdomssekretær i 30 % stilling til 15.10.2023

Nora Stein Baustad vikarierte som ungdomssekretær i 25 % stilling i november og desember.

Guri Heggem var gruppesekretær for fylkestingsgruppa i 88,5 % stilling fram til 15.10.2023.

Magnus Delbekk ble ansatt som kommunikasjonsrådgiver i 60 % stilling fra 15.3.2023, den ble redusert til 20 % fra 15.6.2023 etter eget ønske. Delbekk sa opp stillingen fra 1.8.2023.

Lar Myhr Sandlund ble ansatt som kommunikasjonsrådgiver i 60 % stilling fra 15.6.2023. I tillegg hadde han et 40 % engasjement i Senterungdommen fra 15.5.2023 til 15.9.2023. Fra og med

19.10.2023 er Sandlund ansatt i 40 % stilling som kommunikasjonsrådgiver, stillingen er delt 50/50 mellom fylkeslaget og fylkestingsgruppa.

Nils Forren ble ansatt som ungdomssekretær i 25 % stilling fra 18.12.2023.

Marna Ramsøy er renholder på kontoret i Steinkjer.

Oppsummert pr 31.12.23:

Rune Hjulstad er fylkessekretær i 100 % stilling,

Bjørn Ludvig Bergsmo er organisasjonsrådgiver i 80 % stilling,

Lars Myhr Sandlund er kommunikasjonsrådgiver i 40 % stilling,

Nils Forren er ungdomssekretær i 25 % stilling,

10.3 Lokaler

Trøndelag Senterparti leier kontorlokaler i 2. etg. i Kongens gt. 40, Steinkjer og i 5. etg. i Bøndenenes Hus, Kongens gt. 30 i Trondheim.

Leieavtalen på kontorlokalene i Steinkjer går ut 30.11.2027.

Leieavtalen på kontorlokalene i Trondheim går ut 1.2.2025.

Fylkesstyret retter en stor takk til tillitsvalgte, folkevalgte, ansatte og alle som har stått på for Senterpartiets organisasjon og politiske ideer i 2023!

2.2.2024

Fylkesstyret
Trøndelag Senterparti

11 Vedlegg

11.1 Trygg styring i usikre tider

Vedtatt på fylkesårsmøtet 2023

Krigen i Ukraina har forandret den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa og verden. I tillegg har disse tragiske hendelsene påvirket handel, råvaretilgang og samarbeidsforbindelser i stor grad. Demokratiske verdier er satt til side og flernasjonale avtaler er under sterkt press. Dette setter også spor i Trøndelag. I denne nye hverdagen skal vi håndtere økt risiko for nye tragiske hendelser samtidig som vi skal styrke og utvikle vårt eget forsvar for framtida. I tillegg skal vi ta imot nye trøndere gjennom å håndtere flyktningestrømmen fra øst så godt vi kan.

Trøndelag Sp støtter regjeringens bidrag til Ukraina både med sivilt/humanitært og med militært materiell.

Forsvaret styrkes

Budsjettet for 2023 er økt med 11 mrd. kroner for å følge opp gjeldende langtidsplan samtidig som det settes av økte ressurser til å følge utviklingen i den sikkerhetspolitiske situasjonen. Norsk industri og våpenproduksjon styrkes også ved at Forsvaret har inngått kontrakter om artilleriammunisjon. Innkjøpet av stridsvogner bidrar til å styrke vår felles forsvarsevne ytterligere. Samtidig vil Trøndelag Sp understreke at den viktigste faktoren for god beredskap og sikkerhet er at det bor folk i HELE landet.

Trøndelag Sp støtter opp under regjeringens tiltak for å styrke Forsvaret.

Et aktivt landbruk er god beredskap. Fjorårets historiske landbruksoppgjør var et viktig grep i å styrke landbruksnæringa generelt, men også et viktig bidrag til å opprettholde spredt bosetting og god beredskap i hele fylket. Det er viktig å tette inntektsgapet mellom jordbruket og andre grupper i samfunnet, og Trøndelag Sp har en forventning om at regjeringen gjør sitt ytterste for å oppfylle lovnadene om bondeinntekta i Hurdalsplattformen. Et aktivt landbruk over hele landet øker vår selvforsyningsgrad samtidig som beredskapen økes ved at viktige tjenestestrukturer i lokalsamfunnene opprettholdes.

Trøndelag Sp støtter regjeringens arbeid i å etablere et system for beredskapslagring av korn.

Sverige og Finland inn i NATO

Trøndelag har et tett og nært forhold til Jämtland og Härjedalen. Utsveksling av arbeidskraft, kunnskap, varer og tjenester over grensa er stort og mangfoldig. Dette må vi ta vare på samtidig som vi må tilpasse oss en ny situasjon. Grenseovergangene våre er sårbare og det er

derfor svært positivt at Meråker får reetablert politistasjon sammen med andre etater, i tillegg til at grensekontrollsystemet EES innføres. Samtidig må også de andre overgangene sikres beredskapsmessig og bemanningsmessig ved å øke grunnbemanningen hos politiet og andre etater i disse kommunene. E14, Meråkerbanen og fylkesveger ut fra viktige kaier/godshavner samt andre relevante fylkesveger i Trøndelag må rustes opp. Dette for å håndtere eventuelle store forflytninger av alliert personell og materiell fra Midt – Norge og inn i Sverige.

Trøndelag Sp støtter opp under Sverige og Finland sine søknader om å bli NATO-medlemmer..

11.2 Nasjonal kontroll over våre energiresurser

Vedtatt på fylkesårsmøtet 2023

De høye strømprisene er sammen med den generelle prisveksten på flere områder utfordrende for både enkeltmennesker og familier i landet vårt.

Lave strømpriser har vært et konkurransefortrinn for norsk industri og har bidratt til etablering og utvikling av energikrevende industri, som er viktig for både store og små lokalsamfunn i vårt langstrakte land. Med fortsatt vedvarende høye strømpriser og utsikter til kraftunderskudd, vil dette konkurransefortrinnet forsvinne. Det øker risikoen for at industrien velger å investere og utvikle seg i andre land.

Behovet for grønn energi vil øke fremover. Som samfunn skal vi igjennom det grønne skiftet, som betyr at fossile energikilder byttes ut med fornybar energi. Transport skal elektrifiseres og industrien skal bli karbonnøytral. Vi kommer til å trenge mer energiproduksjon samtidig som vi må bli bedre på energieffektivisering. Gitt det kunnskapsgrunnlaget vi per nå har om 4. generasjons kjernekraft, anser ikke Trøndelag Senterparti kjernekraft som en aktuell energiløsning på kort sikt. Ny kunnskap kan aktualisere kjernekraft som energiløsning på lengre sikt, og kjernekraft bør utredes for fremtiden.

Den forrige regjeringa knyttet oss tettere til det Europeiske kraftmarkedet ved å melde Norge inn i EUs tredje energimarkedspakke og ACER. I tillegg åpnet de North Sea Link-kabelen og Nord Link-kabelen til henholdsvis Storbritannia og Tyskland. Dette har gitt oss mindre nasjonal kontroll og høyere strømpriser. Senterpartiet var imot tredje energimarkedspakke og har i regjering sørget for at det ikke vil bli bygget flere utenlandskabler.

For Trøndelag Senterparti er det viktig å ha større grad av kontroll over strømmen, slik at vi kan utvikle og ta i bruk hele landet og vår region, Trøndelag. I tillegg til strømstøtte for husholdningene og fastprisavtaler for næringslivet, må man i tiden framover vurdere

endringer i kraftsystemet som kan bidra til økt nasjonal kontroll over særlig vannkrafta. Et aktuelt tiltak kan være egne prisområder rundt eksportkablene slik at strøm som selges til utlandet har annen pris enn for brukerne i Norge. Et annet tiltak kan være å begrense eksporten når fyllingsgraden i magasinene er lave, slik at vi har strøm tilgjengelig for folk og industri. Vi må ha rett til å forvalte våre naturressurser slik at prisen på strøm kan holdes på et konkurransedyktig og stabilt nivå.

Trøndelag Senterparti vil:

- Ha suveren kontroll over vannkrafta som naturressurs
- Reforhandle avtalene om utenlandskablene og sikre at Norge har nasjonal kontroll med forvaltningen av all norsk elektrisetsproduksjon
- Sørgje for nasjonal forsyningssikkerhet gjennom en bedre forvaltning av flerårsmagasinene innen vannkraft
- Si nei til EUs fjerde energimarkedspakke
- Revidere lovverk og sørgje for finansiell beredskap for å sikre at kraftverk og nett forblir på norske hender
- Sikre forutsigbare og konkurransedyktige strømpriser
- Bygge ut mer fornybar energi for å dekke et økende behov for kraft. Skånsom utbygging av ny vannkraft i enkelte vernede vassdrag må vurderes.
- Gjøre målretta tiltak for å stimulere til rask fornying og oppgradering av eksisterende vannkraftverk og bygging av nye småkraftverk, for å realisere potensialet for en vesentlig økning av produksjonen med minimale naturinngrep
- Satse mer på solenergi som en lokal energikilde
- Øke bevilgningene til energieffektivisering til husholdninger, industri og kommuner
- Prioritere eksisterende industri ved nettutbygging
- Stanse ytterligere elektrifisering av oljeplattformer på sokkelen

11.3 En distriktspolitikk for å sikre kompetanse og rekruttering

Vedtatt på fylkesårsmøtet 2023

Flere boliger, desentraliserte utdanningstilbud og god digital og fysisk infrastruktur er viktige forutsetninger for at folk skal kunne velge å bo i distriktene og for at vi skal greie å rekruttere nok arbeidskraft og kompetanse til jobbene som fins og som skal skapes. Økt kommunalt handlingsrom til å utnytte lokale fortrinn og muligheter vil øke den lokale utviklingskrafta. Trøndelag Senterparti (Sp) har forventninger om at den kommende distriktsmeldinga gir tydelige og nye svar på disse områdene.

Ei distriktsretta boligsatsing

Mangel på gode utleieboliger og stor risiko for økonomisk tap ved kjøp eller bygging av ny bolig gir dårlig fungerende boligmarkeder i distriktene. Det gjør næringsutvikling og rekruttering vanskelig, men hemmer også nødvendig omstilling av eldreomsorgen til mer hjemmebaserte tjenester. Boligmangel kan tvinge arbeidsgiverne til å satse på langpendling/nordsjøturnus, eller at de må bruke tilgjengelig kapital til å bygge boliger framfor til å utvikle bedriften. Flere fastboende gir grunnlag for utvikling av tjenestetilbud og attraktive og aktive lokalsamfunn.

Trøndelag Sp støtter regjeringa i at det er på tide med et boligpolitisk løft i distriktene, og vil foreslå:

- Å etablere en statlig finansieringsordning med mål om å sam-investere med kommuner og private om bygging av utleieboliger. Finansieringsordningen skal være fleksibel og kan brukes i forbindelse med næringsutvikling, bosetting av flyktninger og velferdsbehov som trygghetsboliger for eldre.
- Å tilpasse statlige planretningslinjer for å redusere begrensninger i bestemmelser som er til hinder for gode lokale løsninger og å gi kommunene større selvråderett til å åpne for spredt boligbygging
- Å etablere/styrke økonomiske virkemidler som reduserer risikoen ved nybygging av egen bolig eller renovering av eksisterende ubenyttede boliger/bygningsmasse i distriktene.

Desentraliserte og fleksible utdanningstilbud nært folk og bedrifter

Et desentralisert og fleksibelt utdanningssystem som bidrar til tilgang på relevant kompetanse og tilpassede utdanningstilbud blir enda viktigere framover. Trøndelag Sp er enig med regjeringa i at den desentraliserte strukturen for utdanning og forskning må videreutvikles, slik at vi sikrer tilgangen på kompetanse, arbeidskraft og relevant forskning i alle deler av landet.

Trøndelag Sp vil:

- Gi uttelling i finansieringssystemet for desentraliserte og arbeidslivsrelevante studietilbud som f.eks. «Trøndelagsmodellen»
- Styrke fleksible desentraliserte innen profesjonsstudier for lærere og sykepleiere
- At en ny finansieringsmodell for universiteter og høyskoler sikrer bedre finansiering av flercampusuniversitet og høyskoler

Økt kommunalt handlingsrom for å utnytte distriktenes fortrinn

Sektortenkning og detaljeringsgrad i regelverk og virkemidler på nasjonalt nivå er til hinder for tverrsektorielt arbeid, gode lokale løsninger og kommunalt handlingsrom til å utvikle samfunn og tjenester som bygger på distriktskommunenes fortrinn. Trøndelag Sp mener at:

- Det trengs en nasjonal dugnad for forenkling, slik at sektortenkning og detaljeringsgrad ikke er til hinder for kommunalt handlingsrom til å utvikle attraktive samfunn og gode tjenester som bygger på distriktskommunenes fortrinn.
- De regionale utviklingsmidlene til fylkeskommunene som ble sterkt kuttet under Solbergeregjeringa må styrkes, slik at fylkeskommunene har midler til å støtte opp under nærings- og samfunnsutvikling
- Bygdevektavtalene som i første omgang prøves ut i Trøndelag og Finnmark bør brukes til å teste ut nye tiltak i distriktpolitikken og til å forplikte statlige og regionale aktører til å legge virkemidler og kompetanse inn i arbeidet.

11.4 Nye helseutfordringer krever nye spørsmål og svar

Vedtatt på fylkesårs møtet 2023

Det er viktig at mennesker føler seg trygge uansett hvor i landet vårt de bor. Noe av det mest sentrale for å oppleve trygghet er sikkerheten i å få hjelp med helseutfordringer når de oppstår. Det er også en erkjennelse at kvinnehelse er forsømt både som forskningsfelt og politisk felt og i distriktskommunene ser vi at bondens helse er blitt en stadig større årsak til bekymring.

I februar 2023 leverte helsepersonellkommissjonens sin rapport. Den fastslår med all tydelighet at vi blir en mindre andel mennesker som skal løse helse- og omsorgsproblemer for en stadig større gruppe eldre i framtida. Helsepersonellkommissjonen slår videre fast at den aller største delen av helseutfordringene må løses i kommunene. Det betyr at vi må arbeide smartere og mer helhetlig i den kommunale helsetjenesten, og gi innbyggerne i kommunene en helhetlig og sammenhengende helse – og omsorgstjeneste fra vugge til grav og på riktig nivå. Helsepersonell-kommissjonen peker videre på noen mulige bidrag til personell-ettspørsele i helse og omsorg som de ikke utreder videre. Et av dem er en samfunnsverneplikt, der unge mennesker i vernepliktig alder kan bidra med samfunnstjeneste. Dette bør nå utredes.

Jakten på de framtidige smarte helseløsningene er en viktig del av hele den bærekraftige

samfunnsbyggingen. Arbeidet på tvers, mellom ulike tjenester og sektorer, må bli bedre enn i dag. Frivilligheten og pårørende må få en viktigere rolle, og helsefremming og forebygging skal være de foretrukne arbeidsmåtene i det helhetlige helsearbeidet.

Vi må akseptere at komplisert behandling vil måtte foregå i høyspesialiserte sykehus, der pasienter skal oppholde seg kun mens den spesialiserte behandlingen foregår. Resten av pasientforløpet må foregå heime i kommunale eller interkommunale behandlingssteder, som er utstyrt og bemannet til å håndtere klinisk utfordrende pasienter. For å kunne løse disse utfordringene mener Trøndelag Senterparti at vi må ha regionale distrikts-helsesentre.

I et moderne distrikthelsesenter skal det foregå både diagnostisering og behandling ved kommunalt ansatte leger, det skal være senger med pasienter som er utskrevet fra sykehus med klinisk kompetent personell i kontakt med sykehusene, og det skal være praksisplasser for helsepersonell under utdanning. Men aller viktigst i dette fremtidsbildet er at distrikts-helsesenteret skal være koordinerende enhet for all behandling og alt helse- og omsorgsarbeid. Her skal det ligge lærings- og mestringskurs og samarbeid med utviklings- og forskingsenheter ved høyskoler og universiteter om utdanning og kunnskapsutvikling i tråd med Trøndelagsmodellen for folkehelsearbeid.

De som utdannes i sitt nærmiljø søker i stor grad arbeid der og blir en ressurs for lokalsamfunnet. Det er også kjent at det er mange mennesker som er nødt til å velge bort utdanninger fordi de har betydelige omsorgs-oppgaver eller har havnet i utenforskap. Det er viktig å gi prekvalifisering- og kvalifiseringsmuligheter til å kunne fullføre utdanninger. Helsetjenestenes arbeidsoppgaver og fordeling, inkludert fleksibiliteten mellom de ulike helseprofesjonene må utredes. En må sikre at en har myndiggjorte helsemedarbeidere som gjør det de er utdannet til og at mengde rapporteringer vurderes. Dette vil alt i alt gi mer bærekraftige og smartere måter å løse helsetjenestebehovene på i den kommunale helsetjenesten.

Trøndelag Senterparti foreslår derfor at:

1. vi må ha et tydeligere søkelys på bærekraftige helsetilbud, der folkehelseutfordringer løses - og mennesker får de primære helsebehovene dekket så nært der de bor som mulig
2. det nå trengs tydelige satsninger på piloter med distrikts-helsesentre, med nye organiseringsløsninger og gode digitale løsninger for diagnostisering og hjelp i behandling,
3. det bør foregå helseutdanninger i distriktene med sterk tilknytning til høyskoler og universitet, gjerne i studiesentra.

Bare gjennom en bevisst satsning på å sette kommunene bedre i stand til å løse helseoppgavene kan helsetrygghet skapes for alle i en framtid der det blir færre til å løse oppgavene i de kommunale helse og omsorgstjenestene.

11.5 Kvalitetssikring av barnevernet

Vedtatt på fylkesårsmøtet 2023

I 2020 kom riksrevisjonen med sterk kritikk til barnevernet om manglende avviksrapportering, og mente at dette kunne føre til at barn ikke får forsvarlig omsorg og behandling. Etter dette ble innrapporteringen av avvik skjerpet. Før dette fantes det ikke noen form for felles avviksregister over alvorlige hendelser i barnevernet.

Fra mars 2020 til august 2022 ble det registrert 1.650 alvorlige hendelser i barnevernet. Det betyr i gjennomsnitt to alvorlige hendelser hver eneste dag. Dette er urimelig, og slik kan vi ikke ha det i Norge.

Alvorlige avvik i barnevernet skjer ikke på grunn av barna som bor der, men heller på grunn av hvordan institusjonene drives. Barnevernet kan ikke svikte barn som er i svært sårbare situasjoner. Det er aldri barns feil at system svikter.

Sett i lys av Spydeberg-saken, vil det i tiden fremover være livsviktig å ta et godt tak i barnevernssektoren. Barnevernet er til for barn, og da må vi sørge for at det ivaretar alle barn. Også barn som rømmer, utagerer fordi de er redde, starter branner for å komme seg vekk eller gjør andre kriminelle handlinger for å få en reaksjon, trenger barnevernets omsorg. Dette er oppførsel som ofte er et resultat av hvordan de behandles, både av samfunnet, barnevernet og andre hjelpeinstanser. Disse blir ofte satt på enetiltak eller flyttet rundt på som om de er kasteballer - de er bare barn. Barn som har krav på vern av barnevernet såfremt de er under deres omsorg. Barnevernets viktigste oppgave er å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. Da må dette etterleves.

Trøndelag Senterparti mener at:

- Det burde settes større krav til granskning av alvorlige hendelser i barnevernet
- Bufdir. må i større grad følge opp alvorlige hendelser som blir rapportert, og iverksette tiltak slik at gjentakelser av slike hendelser ikke skjer
- Det skal foregå kvalitetssikring av barnevernet i større grad enn i dag
- Det må sikres god og riktig praksis av barns rettigheter etter ny barnevernlov som trådte i kraft 1. januar 2023. Dette blant annet ved å heve de ansattes kompetanse rundt barns rettigheter

11.6 Fosen-dommen må følges opp raskt

Vedtatt på fylkesårsmøtet 2023

En enstemmig Høyesterett fastslo den 11. oktober 2021 at Olje- og energidepartementets vedtak om konsesjon for Roan og Storheia vindkraftverk, er ugyldig.

For Høyesterett var det særlig viktig å avklare om utbyggingen krenker reineiernes rettigheter etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 27. Dette er den sentrale internasjonale menneskerettighetsbestemmelsen om urfolks rettigheter. I konvensjonen står det at minoriteter skal sikres retten til å utøve sin kultur, som omfatter tradisjonell næringsvirksomhet som reindrift.

Høyesterett la til grunn at det vil foreligge en krenkelse av rettighetene etter artikkel 27 dersom et inngrep fører til vesentlige negative konsekvenser for muligheten til kulturutøvelse. Høyesterett kom til at vindkraftutbyggingen vil ha en vesentlig negativ effekt på reineiernes mulighet til å utøve sin kultur på Fosen og at reineiernes rettigheter vil være krenket dersom det ikke settes inn tilfredsstillende avbøtende tiltak. Høyesterett slo fast at vinterføring av rein ikke er et slikt tilfredsstillende kompensierende tiltak. Konsesjonsvedtaket ble på denne bakgrunn kjent ugyldig.

Det har nå gått ett år og fire måneder siden avgjørelsen, uten at man har kommet fram til tilfredsstillende tiltak som kan avbøte situasjonen. Det skaper stor usikkerhet at situasjonen for vindparken ikke er avklart. Det bygges kraftoverføringslinjer og annen infrastruktur knyttet til vindmøllene og det planlegges industrisatsinger basert på forventet tilgjengelig kraft i nærområdet. Kraftsituasjonen både regionalt og nasjonalt krever også at det snarlig kommer en avklaring på hvordan Fosen-dommen skal følges opp. Det er viktig at de nødvendige avklaringene ivaretar menneskerettighetene og samene på Fosen sin rett til kulturutøvelse.

Trøndelag Sp mener derfor at høyesterettsdommen må følges opp raskt. Staten må gå i dialog med samiske interesser og fatte et nytt vedtak i tråd med dommen, hvor tilfredsstillende avbøtende tiltak blir iverksatt slik at vindkraftutbyggingen ikke krenker reineiernes rettigheter.